

Volkspartij voor Vrijheid en Democratie

HUISHOUDELIJK REGLEMENT

2004

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

HUISHOUDELIJK REGLEMENT

INHOUDSOPGAVE HUISHOUDELIJK REGLEMENT

HOOFDSTUK 1: BEPALINGEN INZAKE AFDELINGEN EN CENTRALES

§ 1 ALGEMEEN

1. Begripsbepalingen
2. *(vervallen)*

§ 2 TAKEN

3. Afdelingen
4. Kamercentrales
5. Provinciecentrales
6. *(vervallen)*

§ 3 VERGADERINGEN

7. Ledenvergaderingen (centralevergaderingen)
8. Jaarlijkse ledenvergadering (centralevergadering)
9. Bijeenroeping ledenvergaderingen (centralevergaderingen)
ter voorbereiding van een algemene vergadering
10. Bijeenroeping ledenvergaderingen
11. Bijeenroeping centralevergaderingen
12. Stemrecht in een centralevergadering

§ 4 BESTUREN

13. Samenstelling besturen
14. Zittingsduur bestuursleden
15. Kandidaatstelling voor een afdelingsbestuur
16. Kandidaatstelling voor het bestuur van een kamercentrale
17. Bestuursvergaderingen
18. Schorsing en ontslag van bestuursleden
19. Het bestuur van provinciecentrales
20. *(vervallen)*

§ 5 OVERIG

21. Onderafdelingen
22. Ontbinding van een afdeling

HOOFDSTUK 2: ALGEMENE VERGADERING

- 23. Kennisgeving en agenda
- 24. Besluitenlijst
- 25. Bijzondere besluitvormingsprocedure

HOOFDSTUK 3: STEMMINGEN

- 26. Stemmingen in vergaderingen
- 27. Ledenraadpleging

HOOFDSTUK 4: GELDMIDDELEN

- 28. Hoogte van de contributie
- 28a. Maandelijksse betaling van de contributie
- 29. Jaarlijkse betaling van de contributie
- 30. Geldmiddelen van afdelingen en centrales
- 31. Begroting

HOOFDSTUK 5: SECRETARIATEN

- 32. Algemeen secretariaat
- 33. Secretariaten van afdelingen en centrales
- 34. Bezoldigde functionarissen

HOOFDSTUK 6: PARTIJRAAD EN COMMISSIES

- 35. Samenstelling Partijraad
- 36. Zittingsduur leden Partijraad
- 37. Orde van de vergadering Partijraad
- 38. Taakstelling en bijeenroeping Partijraad
- 39. Commissies

HOOFDSTUK 7: GROEPEN

- 40. Bijzondere groepen
- 41. Geschillencommissie VVD/JOVD

HOOFDSTUK 1: BEPALINGEN INZAKE AFDELINGEN EN CENTRALES.

§ 1 ALGEMEEN

ARTIKEL 1: BEGRIPSBEPALINGEN.

In dit huishoudelijk reglement en in de krachtens dit huishoudelijk reglement vast te stellen reglementen wordt verstaan onder:

- a. **Algemene vergadering:**
De algemene vergadering van de VVD zoals geregeld in de artikelen 19 tot en met 24 van de statuten;
- b. **Jaarlijkse algemene vergadering:**
De algemene vergadering, die ingevolge artikel 20 van de statuten elk jaar vóór 1 juni wordt gehouden;
- c. **Hoofdbestuur:**
De door de algemene vergadering benoemde bestuursleden van de VVD;
- d. **Centrales:**
De kamercentrales en provinciecentrales, als omschreven in artikel 5 van de statuten;
- e. **Centralevergadering:**
Indien tot de centrale meer dan één afdeling behoort: de vergadering van de afgevaardigden van de afdelingen, die tot die betreffende centrale behoren; indien de centrale uit één afdeling bestaat: de ledenvergadering van die afdeling;
- f. **Provinciecentrale:**
Alle afdelingen binnen de kieskringen, waarin elke provincie op basis van de Kieswet is verdeeld;
- g. **Afdeling:**
Een overeenkomstig artikel 17 van de statuten opgerichte plaatselijke organisatie van de VVD;
- h. **Ledenvergadering van een afdeling:**
De vergadering van de leden, die tot die afdeling behoren;

- i. **Fractie:**
De gezamenlijk in een vertegenwoordigend lichaam (Gemeenteraad, deelgemeenteraad, Provinciale Staten, Tweede Kamer, Eerste Kamer en Europees Parlement) optredende leden van de VVD;
- j. **Commissie van beroep:**
Een beroepsinstantie samengesteld uit door de algemene vergadering benoemde leden.
- k. **Partijcommissies:**
Commissies die het hoofdbestuur alsmede de fracties van de Eerste en de Tweede Kamer der Staten-Generaal en de VVD-leden van de fractie der Liberalen-Democraten in het Europees Parlement adviseren over vraagstukken, die tot hun werkterrein behoren.
- l. **Landelijke commissies:**
Door het hoofdbestuur in te stellen commissies, die het hoofdbestuur stelselmatig adviseren over vraagstukken, die behoren tot het werkterrein van het hoofdbestuur;
- m. **Ad hoc commissies:**
Door het hoofdbestuur incidenteel in te stellen commissies, die het hoofdbestuur adviseren over een bepaald vraagstuk, dat behoort tot het werkterrein van het hoofdbestuur;
- n. **VVD-Bestuurdersvereniging:**
De vereniging van de VVD ter bevordering van de kennis van het bestuur van provincies, gemeenten, deelgemeenten en wijken, samenwerkingsverbanden en waterschappen;
- o. **Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie:**
De vereniging van jonge liberalen ter bevordering van de informatie over politieke problemen in de maatschappij en het doordringen van de leden van de verantwoordelijkheden welke het staatsburgerschap aan hen oplegt;
- p. **Gewone meerderheid:**
Meer dan de helft van het aantal uitgebrachte stemmen, waarbij blanco en ongeldig uitgebrachte stemmen geacht worden niet te zijn uitgebracht;
- q. **Gekwalificeerde meerderheid:**
Ten minste tweederde van het aantal geldig uitgebrachte stemmen, waarbij blanco en ongeldig uitgebrachte stemmen geacht worden niet te zijn uitgebracht.

ARTIKEL 2:

(vervallen)

§ 2 TAKEN

ARTIKEL 3: AFDELINGEN.

- 3.1 De taken, rechten en verplichtingen van (het bestuur van) een afdeling zijn:
- a. Al hetgeen voortvloeit uit de statuten en de reglementen van de VVD;
  - b. Het meewerken aan de kandidaatstelling voor alle vertegenwoordigende lichamen op de wijze als nader geregeld in reglementen van de VVD;
  - c. Het binnen haar gebied bevorderen van alle activiteiten, die dienstig zijn aan de doelstellingen van de VVD;
  - d. Al hetgeen haar door het hoofdbestuur is opgedragen;
  - e. Al hetgeen overigens bevorderlijk is aan het doel van de VVD.

ARTIKEL 4: KAMERCENTRALES

- 4.1 De taken, rechten en verplichtingen van (het bestuur van) een kamercentrale zijn:
- a. Het binnen haar gebied bevorderen en stimuleren van de oprichting van afdelingen;
  - b. Het bevorderen en stimuleren van het goede verloop van de werkzaamheden in de afdelingen binnen haar gebied;
  - c. Het bevorderen en stimuleren van de uitvoering van het door de algemene vergadering vastgestelde beleid van het hoofdbestuur;
  - d. Het benoemen van leden in de partijraad.

ARTIKEL 5: PROVINCIECENTRALES

- 5.1 De taken, rechten en verplichtingen van (het bestuur van) een provinciecentrale zijn:
- a. De kandidaatstelling voor leden van de Provinciale Staten op de wijze als nader geregeld in de reglementen van de VVD;
  - b. Het bevorderen van de verkiezing van de gestelde kandidaten.

ARTIKEL 6:

(Vervallen)

§ 3 VERGADERINGEN

ARTIKEL 7: LEDENVERGADERINGEN (CENTRALEVERGADERINGEN).

- 7.1 De ledenvergadering (centralevergadering) is het hoogste orgaan van de betrokken afdeling (centrale).
- 7.2 Aan de ledenvergadering (centralevergadering) komen voor het betrokken gebied alle bevoegdheden toe, die niet door de wet, de statuten en reglementen van de VVD aan andere organen zijn opgedragen.
- 7.3 Een ledenvergadering (centralevergadering) kan slechts rechtsgeldige besluiten nemen inzake onderwerpen, die in de uitnodiging voor de betreffende vergadering zijn vermeld.
- 7.4 Onverminderd het bepaalde in de statuten hebben leden van het hoofdbestuur toegang tot de ledenvergaderingen en centralevergaderingen en hebben leden van het bestuur van de kamercentrales toegang tot de ledenvergaderingen in hun betrokken gebied. Zij mogen in die vergaderingen het woord voeren. Wanneer zij niet tevens behoren tot de afdeling of centrale hebben zij daarin geen stemrecht.

ARTIKEL 8: JAARLIJKSE LEDENVERGADERING (CENTRALEVERGADERING).

- 8.1 Het bestuur roept de jaarlijkse ledenvergadering (centralevergadering) vóór 1 juni bijeen.
- 8.2 In deze vergadering brengt het bestuur ten minste zijn jaarverslag uit, doet het rekening en verantwoording en vinden periodieke aftreding en benoeming van bestuursleden plaats. In deze vergadering benoemt de ledenvergadering van de afdeling tevens de afgevaardigden en hun plaatsvervangers naar alle voorkomende vergaderingen voor de duur van één jaar, te rekenen van 1 juni tot 1 juni.
- 8.3 Van het jaarverslag, overeenkomstig een door het hoofdbestuur vast te stellen model, zendt het bestuur binnen één maand nadat het is vastgesteld een exemplaar aan de algemeen secretaris en de secretaris van de kamercentrale waartoe de afdeling behoort.

- 8.4 Bij de behandeling van de rekening en verantwoording wordt de jaarlijkse ledenvergadering (centralevergadering) voorgelicht door een financiële commissie van drie leden die daartoe met hun plaatsvervaarders voor de duur van één jaar door de ledenvergadering (centralevergadering) worden benoemd. Deze leden zijn maximaal tweemaal herkiesbaar en mogen geen deel uitmaken van het bestuur. Indien de afdeling uit minder dan vijftig leden bestaat, mag de commissie uit twee leden bestaan en behoeven geen plaatsvervaarders te worden aangewezen. Deze leden zijn slechts eenmaal herkiesbaar en mogen geen deel uitmaken van het bestuur.
- 8.5 De goedkeuring van de rekening en verantwoording door de jaarlijkse ledenvergadering (centralevergadering) ontheft het bestuur van zijn aansprakelijkheid voor het in het afgelopen jaar gevoerde beleid. Van de rekening en verantwoording zendt het bestuur binnen één maand na goedkeuring een exemplaar aan de algemeen secretaris en de secretaris van de kamercentrale waartoe de afdeling behoort.
- 8.6 Het hoofdbestuur is bevoegd de afdrachten van de contributie op te schorten, zolang een afdeling of centrale niet heeft voldaan aan de verplichtingen om het jaarverslag en de rekening en verantwoording aan de algemeen secretaris toe te zenden.

**ARTIKEL 9:
BIJENROEPING LEDENVERGADERINGEN
(KAMERCENTRALEVERGADERINGEN) TER VOORBEREIDING
VAN EEN ALGEMENE VERGADERING.**

- 9.1 Onverminderd het bepaalde in artikel 8.1 roept het bestuur de ledenvergadering (kamercentralevergadering) bijeen tegen een tijdstip, dat ligt tussen ten hoogste tien en ten minste vier weken voor de jaarlijkse algemene vergadering. Van de agenda maakt in ieder geval deel uit: de agenda van de algemene vergadering.
- 9.2 Voorts roept het bestuur de ledenvergadering bijeen zo dikwijls dat nodig is ter voorbereiding van een algemene vergadering of een centralevergadering.

**ARTIKEL 10:
BIJENROEPING
LEDENVERGADERINGEN.**

- 10.1 Alle ledenvergaderingen worden op een termijn van ten minste één week tevoren uitgeschreven en in geval van een kandidaatstelling ten minste drie weken tevoren uitgeschreven, hetzij door het bestuur, hetzij door eentiende deel van het aantal

leden dat tot de afdeling behoort met een maximum van 25 leden. Deze bijeenroeping geschiedt door toezending van een uitnodiging aan de leden en aspirant-leden, die tijd en plaats van de vergadering en de te behandelen onderwerpen bevat.

- 10.2 De voorzitter roept de ledenvergadering bijeen op verzoek van ten minste eentiende deel van de leden met een maximum van 25 leden; indien aan zodanig verzoek niet binnen één maand na ontvangst ervan gevolg is gegeven, kunnen die verzoekers zelf tot de bijeenroeping overgaan. Op verzoek kan aan hen een ledenbestand beschikbaar worden gesteld door het algemeen secretariaat.
- 10.3 De bijeenroeping geschiedt door middel van een brief dan wel plaatsing ervan in het afdelingsperiodiek, indien de afdeling daarover beschikt. Wanneer het vereiste aantal leden de vergadering bijeenroept, kan dit ook via plaatsing ervan in ten minste één ter plaatse waar de afdeling gevestigd is veelgelezen blad. In laatstgenoemde situatie kan de ledenvergadering zelf in haar leiding voorzien.
- 10.4 Tevens roept het bestuur de ledenvergadering bijeen zo dikwijls als de voorzitter of ten minste eenderde van de bestuursleden dit wenselijk oordeelt of wanneer het daartoe volgens de wet of de statuten en reglementen van de VVD verplicht is.
- 10.5 Ook het hoofdbestuur kan op dezelfde wijze een ledenvergadering van de afdeling bijeenroepen en daarbij zelf in de leiding voorzien.

ARTIKEL 11: BIJENROEPING CENTRALEVERGADERINGEN.

- 11.1 Alle centralevergaderingen worden op een termijn van ten minste twee weken bijeengeroepen, hetzij door het bestuur, hetzij door een aantal afdelingen, dat tezamen bevoegd is tot het uitbrengen van eentiende gedeelte van het aantal stemmen in de centralevergadering.
- 11.2 Wanneer het vereiste aantal afdelingen hierom verzoekt, roept de voorzitter de centralevergadering bijeen binnen één maand na ontvangst ervan. Gebeurt dit niet, dan kunnen de verzoekers zelf tot die bijeenroeping overgaan.
- 11.3 De bijeenroeping geschiedt door middel van een schriftelijke uitnodiging aan de besturen van de afdelingen, die tijd en plaats van de vergadering en de te behandelen onderwerpen bevat, dan wel plaatsing ervan in het periodiek, indien de

centrale daarover beschikt. Wanneer het vereiste aantal afdelingen de vergadering bijeenroept, kan dit ook via plaatsing ervan in ten minste één in het gebied van de centrale veelgelezen blad. In laatstgenoemde situatie voorziet de centralevergadering zelf in haar leiding.

- 11.4. Tevens roept het bestuur de centralevergadering bijeen zo dikwijls als de voorzitter of ten minste eenderde van de bestuursleden dit wenselijk oordeelt of wanneer het daartoe volgens de wet of de statuten en reglementen van de VVD verplicht is.
- 11.5. Ook het hoofdbestuur kan op dezelfde wijze een centralevergadering bijeenroepen en daarbij zelf in de leiding voorzien.
- 11.6. Voor een centrale, die tevens afdeling is, zijn de bepalingen voor bijeenroeping ledenvergadering van overeenkomstige toepassing.

ARTIKEL 12: STEMRECHT IN EEN CENTRALEVERGADERING.

- 12.1. Het stemrecht in de centralevergadering, van een centrale, bestaande uit meer dan één afdeling, wordt uitsluitend uitgeoefend door de afgevaardigden van de afdelingen.
- 12.2. Deze afgevaardigden worden telkenjare voor de periode van 1 juni tot 1 juni benoemd door de ledenvergadering van de afdelingen. Hiervan wordt tijdig schriftelijk opgave gedaan aan het hoofdbestuur. Als de ledenvergadering geen afgevaardigden heeft benoemd, treden de bestuursleden van de afdeling in ieder geval als zodanig op, met inachtneming van de bepalingen terzake van de statuten en de reglementen van de VVD.
- 12.3. In een centrale, die tevens afdeling is, oefenen de leden, die tot die afdeling behoren, het stemrecht uit.

§ 4 BESTUREN

ARTIKEL 13: SAMENSTELLING BESTUREN

- 13.1 Het aantal leden van het bestuur wordt door de ledenvergadering (centralevergadering) bepaald.
- 13.2 Het bestuur van een afdeling (centrale) bestaat uit de volgende in functie benoemde leden:
  - a. De voorzitter;
  - b. De vice-voorzitter (optioneel, indien de vice-voorzitter niet in functie wordt benoemd, dan dient door en uit het bestuur één van de leden als plaatsvervanger te worden aangewezen);
  - c. De secretaris;
  - d. De penningmeester;
alsmede de niet in functie benoemde:
  - e. Overige leden.
- 13.3 Bij ontstentenis van bestuursleden blijft het bestuur bevoegd en zorgt derhalve voor onderlinge vervanging.
- 13.4 De bestuursleden worden uit de leden gekozen door de ledenvergadering (centralevergadering). De taken van de overige leden van het bestuur worden, voor zover niet voortvloeiend uit de statuten of reglementen van de VVD, elk jaar door het bestuur vastgesteld en kenbaar gemaakt aan de leden.
- 13.5 Het bestuur van een afdeling (centrale) doet opgave van zijn samenstelling en van wijzigingen daarin aan de algemeen secretaris en de secretaris van de kamercentrale.
- 13.6 Aan het bestuur van een afdeling respectievelijk kamercentrale wordt na overleg met de betrokken fractie(s) een lid van de raadsfractie respectievelijk Statenfractie als adviseur aan het bestuur toegevoegd.
- 13.7 In het bestuur van een kamercentrale wordt na overleg met het hoofdbestuur van de JOVD door de centralevergadering een jongere die lid

is van VVD en JOVD benoemd. Dit volwaardig lid van het bestuur heeft dezelfde rechten en plichten als de overige bestuursleden.

ARTIKEL 14: ZITTINGSDUUR BESTUURSLEDEN.

- 14.1 De leden van het bestuur van een afdeling (centrale) worden gekozen voor de tijd van drie jaar. Elk jaar treedt eenderde of nagenoeg eenderde af aan de hand van een op te maken rooster van aftreden.
- 14.2 Een lid van het bestuur, dat is gekozen ter vervulling van een tussentijds opengevallen plaats, treedt af in de jaarlijkse ledenvergadering waarin die plaats volgens het rooster van aftreden ingevuld had moeten worden en is tweemaal herkiesbaar.
- 14.3 Leden van het bestuur van een afdeling (centrale) zijn na een onafgebroken zittingsduur van zes jaar, met inachtneming van hetgeen in 14.2 is gesteld, gedurende één jaar niet herkiesbaar. Worden zij dan weer gekozen, dan gelden opnieuw de bepalingen voor de zittingsduur.
- 14.4 Voor de toepassing van dit artikel wordt:
  - a. Een onderbreking van het lidmaatschap van het bestuur gedurende minder dan één jaar buiten beschouwing gelaten;
  - b. De tijdsduur, die verstrijkt tussen twee opeenvolgende jaarlijkse ledenvergaderingen met een jaar gelijkgesteld.
- 14.5 Bij wijze van uitzondering kan na gebleken noodzaak een lid van het bestuur nog eenmaal dadelijk voor drie jaar herkozen worden, mits het bestuur dit bij schriftelijke stemming unaniem heeft voorgesteld en de ledenvergadering dit voorstel goedkeurt met gekwalificeerde meerderheid van stemmen. De totale zittingsduur kan echter nimmer meer dan negen jaar bedragen.

ARTIKEL 15: KANDIDAATSTELLING VOOR EEN AFDELINGSBESTUUR.

- 15.1 Tot kandidaatstelling van leden van een bestuur van een afdeling zijn bevoegd:
  - a. Het bestuur van de afdeling;

- b. Ten minste eentiende van het aantal leden met een maximum van 25 leden, die tot de afdeling behoren. Van het op deze wijze kandidaat gestelde lid dient een instemmingsverklaring te worden overgelegd.
- 15.2. Het bestuur geeft in de oproeping en ten minste drie weken voor de ledenvergadering waarin in opgevallen of opvallende plaatsen in het bestuur zal worden voorzien, kennis van de door het bestuur gestelde kandidaten, waarbij het voor elke te vervullen plaats één of meer kandidaten mag stellen.
- 15.3. Benoeming vindt plaats in de jaarlijkse ledenvergadering. Tussentijdse benoeming kan ook plaatsvinden in andere ledenvergaderingen.
- 15.4. De termijn van kandidaatstelling sluit ten minste zeven dagen voor de ledenvergadering, waarin de benoeming plaatsvindt.

**ARTIKEL 16:
KANDIDAATSTELLING
VOOR HET BESTUUR VAN EEN KAMERCENTRALE.**

- 16.1. Tot kandidaatstelling van leden van een bestuur van een kamercentrale, bestaande uit meer dan één afdeling, zijn bevoegd:
  - a. Het bestuur van de kamercentrale;
  - b. De ledenvergadering van elke afdeling binnen het gebied van die kamercentrale.
- 16.2. Benoeming vindt plaats in de jaarlijkse centralevergadering. Tussentijdse benoeming kan ook plaatsvinden in een andere centralevergadering.
- 16.3. De termijn van kandidaatstelling sluit ten minste 14 dagen voor de centralevergadering, waarin de benoeming plaatsvindt.
- 16.4. Elk tot kandidaatstelling bevoegd orgaan mag voor elke te vervullen plaats één of meer kandidaten stellen.
- 16.5. Het bestuur van een kamercentrale geeft ten minste twee maanden vóór de sluiting van de termijn van kandidaatstelling voor benoemingen aan de secretaris van elke afdeling binnen zijn gebied schriftelijk kennis in welke opgevallen of opvallende plaatsen moet worden voorzien, onder vermelding van de bevoegdheid tot kandidaatstelling en van de kandidaten, die het bestuur stelt.

**ARTIKEL 17:
BESTUURSVERGADERINGEN.**

- 17.1 Het bestuur van een afdeling (centrale) vergadert ten minste tweemaal per jaar en voorts zo dikwijls als de voorzitter of twee leden van het bestuur dit wenselijk oordelen en wanneer het daartoe volgens de statuten en reglementen van de VVD verplicht is.
- 17.2 Ten minste alle onderwerpen, die in de ledenvergaderingen aan de orde (moeten) worden gesteld, komen in deze bestuursvergaderingen eveneens aan de orde.

**ARTIKEL 18:
SCHORSING EN ONTSLAG VAN
BESTUURSLEDEN.**

- 18.1 Bestuursleden, die in gebreke blijven hun taak te vervullen in overeenstemming met de statuten of de reglementen van de VVD, kunnen:
- a. Door de ledenvergadering (centralevergadering) naar aanleiding van een ingediend voorstel worden geschorst dan wel worden gedwongen tot aftreden.
  - b. Door het hoofdbestuur naar aanleiding van door dit bestuur gegeven herhaalde schriftelijke waarschuwingen ter zake worden geschorst dan wel van hun taken worden ontheven.
  - c. De besluiten sub a en b worden met een gewone meerderheid genomen.
- 18.2 Van een in 18.1 bedoeld besluit wordt het betreffende bestuurslid zo spoedig mogelijk bij aangetekende brief in kennis gesteld.
- 18.3 Tegen een besluit van de ledenvergadering (centralevergadering) tot gedwongen aftreden is geen beroep mogelijk. Tegen een besluit van het hoofdbestuur tot ontheffing van de taken kan binnen één maand na ontvangst ervan door het betreffende bestuurslid schriftelijk beroep worden ingesteld bij de commissie van beroep. Een besluit tot gedwongen aftreden leidt tot onmiddellijke beëindiging van het bestuurslidmaatschap.
- 18.4 Een besluit tot ontheffing van de taken leidt tot beëindiging van het bestuurslidmaatschap door:
- a. Het verstrijken van de beroepstermijn zonder dat beroep is ingesteld;
  - b. Een beslissing van de commissie van beroep, waarbij het beroep is afgewezen.

- 18.5 Ingeval het gehele bestuur van een afdeling (centrale) wordt gedwongen tot aftreden dan wel wordt ontheven van de taken neemt het naasthogere bestuur zoveel mogelijk de taak van het bestuur over, waarbij het zich kan laten bijstaan door andere leden. Ook dienen aftredende bestuursleden al hun stukken over te dragen aan de nieuwe bestuursleden.

**ARTIKEL 19:
HET BESTUUR VAN
PROVINCIECENTRALES**

- 19.1 Daar waar het gebied van de provinciecentrale samenvalt met dat van een centrale is het bestuur van die centrale tevens het bestuur van de provinciecentrale.
- 19.2 Daar waar het gebied van de provinciecentrale niet samenvalt met dat van een centrale, doch de grens van een centrale overschrijdt, voorzien de gezamenlijke besturen van die centrales in het bestuur van de provinciecentrale.
- 19.3 Alle bepalingen met betrekking tot het centralebestuur zijn van overeenkomstige toepassing op het provinciecentrale bestuur, met inachtneming van de specifieke bepalingen ter zake in de reglementen van de VVD.

ARTIKEL 20:

(vervallen)

§ 5 OVERIGE

ARTIKEL 21: ONDERAFDELINGEN.

- 21.1 Door de ledenvergadering van een afdeling kunnen onderafdelingen worden ingesteld.
- 21.2 De activiteiten van een onderafdeling blijven voor verantwoordelijkheid van de afdeling; de rechten en plichten van een onderafdeling worden in een reglement vastgelegd.
- 21.3 Tot een onderafdeling behoren alle leden van de afdeling, die hun woonplaats hebben in het desbetreffende gedeelte van de betrokken gemeente.
- 21.4 Op zijn verzoek kan een lid behoren tot een andere onderafdeling dan die in het gedeelte van de gemeente waaronder de onderafdeling ressorteert. Op zodanig verzoek beslist het bestuur van de afdeling, dat aan de inwilliging voorwaarden kan verbinden.

ARTIKEL 22: ONTBINDING VAN EEN AFDELING.

- 22.1 Van een besluit tot ontbinding van een afdeling op grond van het bepaalde in de statuten wordt door het hoofdbestuur zo spoedig mogelijk bij aangetekende brief kennis gegeven aan het bestuur onder vermelding van de bevoegdheid van de afdeling om binnen één maand na ontvangst ervan tegen dit besluit beroep in te stellen bij de commissie van beroep.
- 22.2 Door een besluit tot ontbinding wordt de betrokken afdeling geschorst in de uitoefening van al haar rechten en verplichtingen, behoudens haar bevoegdheid beroep in te stellen. De schorsing duurt voort totdat het besluit tot ontbinding onherroepelijk is geworden dan wel is vernietigd.
- 22.3 Een besluit tot ontbinding wordt onherroepelijk door:
  - a. Het verstrijken van de beroepstermijn zonder dat beroep is ingesteld;
  - b. Een beslissing van de commissie van beroep, waarbij het beroep is afgewezen.

- 22.4 Ingeval van ontbinding van een afdeling besluit het hoofdbestuur bij welke afdeling het gebied van de ontbonden afdeling wordt gevoegd. Dit besluit wordt niet eerder genomen, dan nadat het hoofdbestuur de ledenvergaderingen van de betreffende (onder-)afdelingen en het betreffende kamercentralebestuur heeft gehoord. In dit besluit bepaalt het hoofdbestuur tevens welke bestemming aan de bezittingen van de ontbonden afdeling wordt gegeven. In voorkomend geval kan het hoofdbestuur aan personen, die betalingen aan de VVD hebben gedaan ten behoeve van (een bepaald doel van) de afdeling, die ontbonden wordt, het (resterende deel van het) bedrag terugbetalen.
- 22.5 Wanneer het hoofdbestuur ontbinding van een afdeling een te zwaar middel vindt, doch het disfunctioneren van een afdeling (tijdelijk) ingrijpen nodig maakt, kan het naasthogere bestuur (tijdelijk) de taken van die betreffende afdeling overnemen. Het kan zich daarbij laten bijstaan door andere leden.

HOOFDSTUK 2: ALGEMENE VERGADERING.

ARTIKEL 23: KENNISGEVING EN AGENDA.

- 23.1 Het hoofdbestuur deelt elk jaar uiterlijk vóór 1 oktober schriftelijk aan de besturen van de afdelingen en kamercentrales mede:
- a. Het tijdstip en de plaats van de jaarlijkse algemene vergadering en van andere algemene vergaderingen in het volgend kalenderjaar waarop artikel 23.2 van de statuten van toepassing is. De volgende bepalingen van dit artikel zijn op die vergaderingen van overeenkomstige toepassing;
  - b. De tijdstippen van verschijnen van de agenda en de leeswijzer;
  - c. De bevoegdheid van de ledenvergadering van afdelingen en kamercentrales om tot uiterlijk vier weken voor tijdstip van verschijnen van de agenda bij het hoofdbestuur initiatiefvoorstellen in te dienen;
  - d. Welke leden van het hoofdbestuur tijdens de eerstvolgende jaarlijkse algemene vergadering aftredend zijn onder vermelding of de aftredenden herkiesbaar zijn,
  - e. De bevoegdheid van de ledenvergadering van de afdelingen om tot uiterlijk twee weken voor het tijdstip van verschijnen van de leeswijzer kandidaten te stellen voor elke in het hoofdbestuur te vervullen plaats;
  - f. Dat de kandidaatstelling slechts geldig is indien van elke te stellen kandidaat een korte levensbeschrijving is bijgevoegd en vergezeld wordt van een schriftelijke bereidverklaring van de kandidaat om de kandidatuur te aanvaarden;
  - g. De bevoegdheid van de afdelingen en kamercentrales, de partijcommissies en de groepen zoals vermeld in artikel 40.1 uitgezonderd de JOVD, om tot uiterlijk zes weken vóór de jaarlijkse algemene vergadering amendementen op de agenda en de daarin opgenomen voorstellen in te dienen.
- 23.2 De agenda verschijnt uiterlijk tien weken vóór de jaarlijkse algemene vergadering. De agenda vermeldt welke voorstellen van het hoofdbestuur, ledenvergaderingen van afdelingen of kamercentralevergaderingen worden voorgelegd en welke kandidaten voor elke te vervullen plaats door het hoofdbestuur worden gesteld. Kandidaten gesteld door de ledenvergadering die voor de in artikel 23.1 onder c. genoemde termijn zijn ingediend, worden eveneens in de agenda vermeld.

- 23.3 De leeswijzer verschijnt uiterlijk twee weken vóór de jaarlijkse algemene vergadering en bevat behalve de agenda alle naar aanleiding daarvan ingediende amendementen en moties en adviezen en nadere voorstellen van het hoofdbestuur.
- 23.4 De aankondiging van het tijdstip en de plaats van een algemene vergadering, de agenda en de leeswijzer, worden zo spoedig mogelijk gepubliceerd in het landelijk periodiek en op de website van de VVD. Hierbij kunnen de daarin opgenomen teksten beknopt worden weergegeven, mits is aangegeven hoe de volledige tekst verkrijgbaar is.
- 23.5 Op schriftelijk voorstel van de ledenvergadering van een afdeling, de centralevergadering van een kamercentrale, het hoofdbestuur of ten minste tien leden kan de algemene vergadering in een actuele motie zijn mening geven over (inter-)nationale politieke onderwerpen. Het hoofdbestuur kan regels stellen om ervoor te zorgen dat alle aanwezige leden van de inhoud van het voorstel kennis kunnen nemen.
- 23.6 Het hoofdbestuur draagt zorg voor zodanige faciliteiten dat alle leden die zich daartoe uiterlijk twee weken voor de dag van de algemene vergadering hebben aangemeld, daaraan kunnen deelnemen. Het hoofdbestuur kan leden die zich later aanmelden de toegang tot de vergadering weigeren voorzover de beschikbare faciliteiten dit naar zijn oordeel noodzakelijk maken.
- 23.7 Het hoofdbestuur stelt een bedrag vast dat leden die na aanmelding niet aan de vergadering deelnemen verschuldigd zijn alvorens zij zich voor volgende vergaderingen kunnen registreren. Het voorgaande is niet van toepassing op leden die zich uiterlijk twee weken voor de dag van de algemene vergadering weer hadden afgemeld.

ARTIKEL 24: BESLUITENLIJST.

- 24.1 Van de besluiten van iedere algemene vergadering wordt onder verantwoordelijkheid van de algemeen secretaris een besluitenlijst opgesteld.
- 24.2 De desbetreffende algemene vergadering benoemt, op voordracht van het hoofdbestuur, een commissie van drie leden, die de desbetreffende vergadering bijwoont. Deze commissie onderzoekt de besluitenlijst op inhoud en deugdelijkheid en stelt hem vervolgens onder vermelding van de stemverhouding namens de algemene vergadering definitief vast.

- 24.3 De aldus vastgestelde besluitenlijst kan niet meer worden gewijzigd en wordt in beknopte vorm als zodanig gepubliceerd in het landelijk periodiek en op de website van de VVD.

**ARTIKEL 25:
BIJZONDERE
BESLUITVORMINGSPROCEDURE.**

- 25.1 Het hoofdbestuur is bevoegd om voor de vaststelling van teksten waarop naar verwachting grote aantallen amendementen zullen worden ingediend een bijzondere besluitvormingsprocedure vast te stellen, waarbij termijnen en de wijze van inzending van amendementen of moties worden vastgesteld en tijdig bekendgemaakt.
- 25.2 De aan de partij voor deze procedure in aanmerking komende voorgelegde stukken kunnen worden geamendeerd dan wel van moties voorzien door:
- a. De ledenvergadering van afdelingen;
  - b. De partijcommissies;
  - c. De bijzondere groepen, uitgezonderd de JOVD.
- 25.3 Alle amendementen en moties worden rechtstreeks bij het hoofdbestuur ingediend volgens een door dit bestuur ter beschikking te stellen model.
- 25.4 De redactiecommissie maakt een overzicht waarin alle ingediende amendementen en moties zijn opgenomen. Het hoofdbestuur maakt dit overzicht ten minste bekend door publicatie op de website van de VVD.
- 25.5 De redactiecommissie onderzoekt:
- a. Welke amendementen en moties van zuiver redactionele aard zijn.
  - b. Welke amendementen en moties identiek zijn, doordat zij slechts verschillen van louter redactionele aard kennen of een andere toelichting kennen.
  - c. Welke amendementen en moties een zodanig overeenkomstige strekking hebben dat de behandeling ter vergadering door samenvoeging, splitsing of vervanging gediend zou zijn.
- 25.6 De redactiecommissie legt haar bevindingen voor aan de indieners van de amendementen. Deze krijgen de gelegenheid om hun opvatting terzake aan de commissie voor te leggen.

- 25.7 Het hoofdbestuur voorziet in advisering over de ingediende amendementen. Het is bevoegd nota's van wijziging vast te stellen.
- 25.8 De redactiecommissie stelt ten behoeve van de algemene vergadering een leeswijzer op rekening houdend met haar bevindingen, de hierop ontvangen reacties en eventuele nota's van wijziging. De leeswijzer bevat alle te behandelen amendementen en moties in een volgorde die een doelmatig verloop van de algemene vergadering zoveel mogelijk bevordert. Bij de leeswijzer voegt de redactiecommissie ook een bijlage waarin alle ingediende amendementen en moties zijn opgenomen waarvan de indieners hebben laten weten dat zij niet instemmen met de wijze waarop zij door de redactiecommissie in de leeswijzer zijn verwerkt.
- 25.9 Bij het combineren van moties en amendementen draagt de redactiecommissie er zorg voor dat indieners van oorspronkelijke moties en amendementen voorzover zij daar prijs op stellen ook voor de vervangende moties en amendementen als zodanig worden vermeld.
- 25.10 De algemene vergadering besluit met een gewone meerderheid van stemmen over de moties en amendementen, de nota's van wijziging en de vast te stellen teksten zoals opgenomen in de leeswijzer.
- 25.11 De algemene vergadering kan op voorstel van de indiener bij gewone meerderheid van stemmen besluiten een amendement of motie in de bijlage toch in behandeling te nemen. Over dit voorstel wordt alleen door de indiener en namens het hoofdbestuur het woord gevoerd.

HOOFDSTUK 3: STEMMINGEN.

ARTIKEL 26: STEMMINGEN IN VERGADERINGEN

- 26.1 Stemmingen in de VVD kunnen slechts rechtsgeldig plaatsvinden in een reglementair belegde vergadering over reglementair aan de orde zijnde onderwerpen. Zij kunnen gaan over zaken of over personen.
- 26.2 Over zaken wordt bij handopsteken, opsteken van stembriefjes, schriftelijk of elektronisch gestemd op grond van een daartoe strekkend besluit van de vergadering, een en ander overeenkomstig de bepalingen in de statuten en de reglementen van de VVD.
- 26.3 Over personen wordt indien nodig altijd schriftelijk of elektronisch gestemd, waarbij zich de volgende mogelijkheden kunnen voordoen:
- a. **Enkelvoudige kandidatuur;**
hiervoor is geen stemming nodig; belanghebbende wordt direct door de voorzitter benoemd verklaard;
  - b. **Een kandidaat voor meer onverenigbare plaatsen;**
over de vervulling van de plaatsen wordt beslist in de volgorde waarin zij in de agenda staan vermeld, tenzij de vergadering tot een andere volgorde heeft besloten. Van benoemd verklaarde kandidaten komt de kandidaatstelling voor de andere plaatsen te vervallen.
  - c. **Meer kandidaten voor één plaats;**
er vindt direct stemming plaats tussen alle gestelde kandidaten. Krijgt iemand direct een gewone meerderheid, dan wordt hij benoemd verklaard. Krijgt niemand een gewone meerderheid, dan vindt een herstemming plaats tussen de twee kandidaten, die bij de eerste stemming de meeste stemmen hadden verworven. Indien niet bepaald kan worden welke twee kandidaten bij de eerste stemming de meeste stemmen hebben verworven, dient een tussenstemming hierover uitsluitel te geven.
  - d. **Meer kandidaten voor meer plaatsen;**
de plaatsen worden achtereenvolgens vervuld door herhaalde toepassing van b. Van benoemd verklaarde kandidaten komt de kandidaatstelling voor de overige plaatsen te vervallen.
  - e. **Stemming over de samenstelling van een kandidatenlijst;**
    1. *Enkelvoudige kandidatuur;*

hiervoor is geen stemming nodig; belanghebbende wordt direct door de voorzitter voor de betreffende plaats benoemd verklaard.

2. *Meer kandidaten voor één plaats;*

er vindt direct schriftelijke of elektronische stemming plaats tussen alle gestelde kandidaten. Krijgt iemand direct een gewone meerderheid, dan wordt hij/zij voor de betreffende plaats benoemd verklaard. Krijgt niemand een gewone meerderheid, dan vindt een herstemming plaats tussen de twee kandidaten, die bij de eerste stemming de meeste stemmen hadden verworven. Indien niet bepaald kan worden welke twee kandidaten bij de eerste stemming de meeste stemmen hebben verworven, dient een tussenstemming hierover uitsluitel te geven.

- 26.4 Indien elektronisch wordt gestemd, moet een stemgerechtigde een gemaakte vergissing kunnen herstellen, voordat de stemming definitief is.
- 26.5 Bij het staken van de stemmen over personen beslist terstond het lot op een wijze als door de voorzitter te bepalen.
- 26.6 Bij het staken van de stemmen over zaken wordt het voorstel geacht te zijn verworpen.
- 26.7 Blanco stemmen en ongeldige stemmen worden geacht niet te zijn uitgebracht.
- 26.8 Voorts is van toepassing hetgeen omtrent stemmen is bepaald in de statuten en de reglementen van de VVD.
- 26.9 Indien in een vergadering wordt gestemd, wordt een commissie van stemopneming van ten minste drie leden op voordracht van het bestuur door en uit de vergadering benoemd.

ARTIKEL 27: LEDENRAADPLEGING

- 27.1 Ledenraadplegingen kunnen worden gehouden over een onderwerp, de vervulling van een functie of bij het vaststellen van een kandidatenlijst. De ledenraadplegingen bij vaststelling van een kandidatenlijst worden geregeld bij afzonderlijk kandidaatstellingsreglement.
- 27.2 Tot het indienen van een voorstel om een ledenraadpleging zijn bevoegd:
  - a. Het hoofdbestuur;
  - b. Ten minste tien ledenvergaderingen van afdelingen.

Het voorstel bevat een ontwerp besluit van de algemene vergadering en wordt opgenomen in de eerstvolgende agenda van de algemene vergadering.

- 27.3 Indien het voorstel een politieke uitspraak betreft kan het ontwerp-besluit ook in de agenda van de eerstvolgende partijraad worden opgenomen als die eerder plaatsvindt dan de eerstvolgende algemene vergadering. In dat geval is de partijraad bevoegd tot de ledenraadpleging te besluiten. Indien de partijraad niet tot een ledenraadpleging besluit, wordt het voorstel aan de eerstvolgende algemene vergadering voorgelegd als een indiener van het voorstel dat verlangt.
- 27.4 Bij het besluit tot het houden van een ledenraadpleging over een onderwerp wordt ook bepaald welke alternatieve voorstellen aan de leden worden voorgelegd. Deze voorstellen krijgen elk door loting een cijfercode toegewezen en vormen samen de keuzelijst.
- 27.5 Gedurende een periode van ten minste 14 dagen krijgt ieder stemgerechtigd lid de gelegenheid om één aanbeveling met een eigen voorkeursvolgorde van voorstellen uit de keuzelijst te laten registreren op een door het hoofdbestuur vast te stellen en bekend te maken wijze. Het lid bepaalt zelf hoeveel en welke voorstellen en van de keuzelijst in zijn voorkeursvolgorde worden opgenomen.
- 27.6 Indien een voorkeursvolgorde elektronisch wordt opgegeven, moet een lid een gemaakte vergissing kunnen herstellen, voordat de aanbeveling wordt geregistreerd.
- 27.7 Het hoofdbestuur waarborgt dat de voorkeursvolgorde na registratie niet meer tot de persoon van het lid herleid kan worden.
- 27.8 Na afloop van de termijn van ten minste 14 dagen wordt aan de hand van de geregistreerde voorkeursvolgordes de uitslag van de ledenraadpleging bepaald.
- 27.9 De uitslag van de ledenraadpleging is het voorstel dat op meer aanbevelingen de hoogste voorkeur heeft dan alle aanbevelingen waarop een ander voorstel de hoogste voorkeur heeft. Blanco aanbevelingen blijven hierbij buiten beschouwing.
- 27.10 Zolang geen enkel voorstel een meerderheid als bedoeld in artikel 27.9 heeft, wordt het voorstel dat op het kleinste aantal aanbevelingen de hoogste voorkeur heeft, verder buiten beschouwing gelaten. Indien meerdere voorstellen een gelijk kleinste aantal aanbevelingen hebben, bepaalt de hoogste getalswaarde van de cijfercode in de keuzelijst welk voorstel verder buiten beschouwing wordt gelaten. Aanbevelingen

die alleen nog voorstellen bevatten die verder buiten beschouwing worden gelaten, worden verder behandeld als blanco aanbevelingen.

- 27.11 De commissie bedoeld in artikel 24.2 ziet toe op het juiste verloop van de ledenraadpleging en stelt de uitslag namens de algemene vergadering definitief vast.
- 27.12 Het hoofdbestuur publiceert de uitslag van de ledenraadpleging in het landelijk periodiek en op de website van de VVD.
- 27.13 Bij het besluit tot een ledenraadpleging over de vervulling van een functie, wordt zoveel mogelijk met inachtneming van de bepalingen in statuten en huishoudelijk reglement bepaald hoe kandidaten gesteld kunnen worden. Deze kandidaten krijgen elk door loting een codecijfer toegewezen en vormen tezamen de keuzelijst. De overige leden van dit artikel vinden overeenkomstige toepassing.

HOOFDSTUK 4: GELDMIDDELEN.

ARTIKEL 28: HOOGTE VAN DE CONTRIBUTIE

- 28.1 Op voorstel van het hoofdbestuur stelt de algemene vergadering de hoogte van de contributie vast. Daarbij kunnen gedifferentieerde bedragen gelden.
- 28.2 De contributie kan naar keuze van het lid worden voldaan:
- Per maand overeenkomstig het bepaalde in artikel 28a;
  - Per jaar overeenkomstig het bepaalde in artikel 29.
- 28.3 De algemene vergadering kan op voorstel van het hoofdbestuur andere betalingstermijnen vaststellen. Bij een dergelijk besluit worden de bepalingen van artikel 28a of artikel 29 van overeenkomstige toepassing verklaard.
- 28.4 Voor de van toepassing zijnde bedragen en betaaltermijnen is de situatie op 1 januari bepalend voor het hele jaar. Indien het lid gewijzigde omstandigheden of voorkeuren kenbaar maakt, gaan andere bedragen en betaaltermijnen pas vanaf 1 januari daaropvolgend gelden.
- 28.5 Op grond van de financiële draagkracht van een lid kan de penningmeester van de VVD binnen door het hoofdbestuur gestelde grenzen bepalen, dat het betreffende lid (tijdelijk) een lagere dan wel geen contributie betaalt, zolang de financiële draagkracht van het lid dat noodzakelijk maakt.
- 28.6 Leden van de VVD, die zitting hebben in vertegenwoordigende lichamen, met name in Provinciale Staten en gemeenteraden, of politiek ambtsdrager zijn, betalen bij de door hen verschuldigde contributie aan de VVD een toeslag, waarvan de hoogte door de algemene vergadering van de VVD-Bestuurdersvereniging wordt bepaald.

ARTIKEL 28A: MAANDELIJKSE BETALING VAN DE CONTRIBUTIE.

- 28a.1 De maandelijkse contributie is verschuldigd op de eerste dag van elke kalendermaand en wordt door automatische incasso voldaan.

- 28a.2 Bij aanvang van het lidmaatschap is de contributie vanaf de eerste dag van de eerstvolgende kalendermaand verschuldigd.
- 28a.3 Bij beëindiging van het lidmaatschap is vanaf de eerste dag van de eerstvolgende kalendermaand geen maandelijkse contributie meer verschuldigd.
- 28a.4 Een lid, dat niet aan zijn betalingsverplichtingen voldoet, ontvangt maximaal tweemaal een verzoek om alsnog de verschuldigde termijnen te voldoen.
- 28a.5 Indien dan nog geen betaling volgt, tracht de afdeling, waartoe het betrokken lid behoort, voor inning en afdracht zorg te dragen na verzoek daartoe van het hoofdbestuur.
- 28a.6 Heeft ook dit geen resultaat, zegt het hoofdbestuur het lidmaatschap op.
- 28a.7 Hiervan ontvangen het betreffende lid en het bestuur van de afdeling, waartoe deze behoort, schriftelijk bericht.

**ARTIKEL 29:
JAARLIJKSE BETALING VAN DE
CONTRIBUTIE.**

- 29.1 Op schriftelijk verzoek van het hoofdbestuur is de contributie door de leden verschuldigd per 1 januari van het desbetreffende kalenderjaar.
- 29.2 Bij tussentijdse aanvang van het lidmaatschap is de contributie binnen één maand na aanvang ervan verschuldigd.
- 29.3 Indien een lid zich aanmeldt na 30 juni van enig jaar is dit lid voor het lopende kalenderjaar de helft van de jaarlijkse contributie verschuldigd.
- 29.4 Indien een lid zich aanmeldt na 30 september van enig jaar is dit lid voor het lopende kalenderjaar geen contributie verschuldigd.
- 29.5 De leden, die nog niet aan hun betalingsverplichtingen hebben voldaan, ontvangen maximaal twee herinneringen; de eerste ten minste één maand na het verstrijken van de betalingstermijn en de tweede ten minste één maand na de eerste herinnering.

- 29.6 Indien dan nog geen betaling volgt, tracht de afdeling, waartoe het betrokken lid behoort, voor inning en afdracht zorg te dragen na verzoek daartoe van het hoofdbestuur.
- 29.7 Heeft ook dit geen resultaat, dan wordt het lidmaatschap beëindigd. Hiervan ontvangen het betreffende lid en het bestuur van de afdeling, waartoe deze behoort, schriftelijk bericht. Het bepaalde in de statuten van de VVD terzake is van overeenkomstige toepassing.
- 29.8 Door het hoofdbestuur wordt ten minste tweemaal per jaar aan de penningmeesters van de afdelingen opgave gedaan van de ontvangen betalingen, de afwijkingen in die betalingen en van de achterstanden in betaling. Deze opgave houdt tevens het verzoek in aan het bestuur van de afdeling om binnen een bepaalde tijd terzake actie te ondernemen en het hoofdbestuur hiervan schriftelijk in kennis te stellen.

ARTIKEL 30: GELDMIDDELEN VAN AFDELINGEN EN CENTRALES.

- 30.1 Het hoofdbestuur draagt van de ontvangen contributie telkenjare een gedeelte af aan de afdelingen en kamercentrales.
- 30.2 De afdracht vindt in twee gedeelten plaats op een wijze als door de algemene vergadering op voorstel van het hoofdbestuur wordt bepaald. De finale afrekening vindt in de regel alleen plaats indien vóór 1 juli over het voorafgaande kalenderjaar een jaarverslag van de gepleegde activiteiten en een verantwoording van de bestede geldmiddelen aan de hand van een door het hoofdbestuur vast te stellen model is ontvangen door de algemeen secretaris.
- 30.3 De algemeen secretaris zendt eenmaal per jaar aan de afdelingen en kamercentrales gespecificeerde opgaven van de af te dragen en afgedragen gelden.
- 30.4 De provinciecentrales voorzien in hun financiën op basis van een vooraf goedgekeurd budget; de te maken kosten worden omgeslagen over de betreffende kamercentrales op basis van het ledenaantal per 1 januari; een en ander vast te stellen door de provinciecentralevergadering.
- 30.5 Het hoofdbestuur kan op daartoe strekkend schriftelijk en gemotiveerd verzoek bepalen, dat aan afdelingen en centrales, die daarvoor naar zijn oordeel in

aanmerking komen, een geldelijke bijdrage wordt toegekend. De voorwaarden daarvoor worden door de algemene vergadering vastgesteld.

- 30.6 Het bestuur van een kamercentrale kan op daartoe strekkend schriftelijk en gemotiveerd verzoek bepalen, dat afdelingen die daarvoor naar zijn oordeel in aanmerking komen, een geldelijke bijdrage wordt toegekend. De voorwaarden daarvoor worden door de centralevergadering vastgesteld.
- 30.7 De penningmeesters van afdelingen en centrales volgen bij het opstellen van de rekening en verantwoording de algemene richtlijnen, die daartoe door of namens het hoofdbestuur worden gegeven.

ARTIKEL 31: BEGROTING.

- 31.1 De afdeling (centrale) stuurt tezamen met het in artikel 8.5 genoemde jaarverslag en rekening en verantwoording ook een begroting voor het lopende kalenderjaar aan de algemeen secretaris.

HOOFDSTUK 5: SECRETARIATEN.

ARTIKEL 32: ALGEMEEN SECRETARIAAT.

- 32.1 Er is een algemeen secretariaat ter ondersteuning van het hoofdbestuur bij de uitoefening van zijn taken.
- 32.2 Het algemeen secretariaat staat onder leiding van een directeur, die zijn werkzaamheden verricht onder verantwoordelijkheid van de algemeen secretaris.
- 32.3 Het hoofdbestuur benoemt en ontslaat de directeur, die lid is van de VVD, en regelt de arbeidsvoorwaarden.

ARTIKEL 33: SECRETARIATEN VAN AFDELINGEN EN CENTRALES.

- 33.1 De secretarissen van afdelingen en centrales volgen bij het vervullen van hun taak de algemene richtlijnen, die daartoe door of namens het hoofdbestuur worden gegeven.
- 33.2 Zij vervullen alle administratieve en huishoudelijke werkzaamheden.

ARTIKEL 34: BEZOLDIGDE FUNCTIONARISSEN.

- 34.1 De administratieve werkzaamheden van afdelingen en centrales kunnen onder verantwoordelijkheid van de besturen en onder onmiddellijk toezicht van de secretaris worden opgedragen aan door de afdeling en centrale bezoldigde functionarissen.
- 34.2 Het bestuur van de afdeling en centrale benoemt en ontslaat deze functionarissen en komt de bezoldiging en de overige arbeidsvoorwaarden met hen overeen.
- 34.3 De bezoldigde functionarissen mogen geen bestuursfuncties in de VVD vervullen.
- 34.4 Aan een lid, dat in opdracht van een orgaan van de VVD werkzaamheden verricht en daarvoor kosten maakt, kan daarvoor een vergoeding worden gegeven voor rekening van het orgaan dat de opdracht verstrekt.

HOOFDSTUK 6: PARTIJRAAD EN COMMISSIES.

ARTIKEL 35 SAMENSTELLING PARTIJRAAD.

- 35.1 De partijraad bestaat uit:
- a. De kamercentralevoorzitters of indien deze zijn verhinderd dan wel uit anderen hoofde deel uitmaken van de partijraad, hen die door de jaarlijkse centralevergadering als hun plaatsvervanger zijn aangewezen;
  - b. Een aantal door de jaarlijkse centralevergadering te benoemen afgevaardigden, waarbij elke kamercentrale een lid benoemt voor elke keer dat het aantal leden dat op 1 januari is ingeschreven bij de afdelingen, die tot de desbetreffende kamercentrale behoren, door 1,5 % van het totale ledenaantal van de VVD gedeeld kan worden, waarbij de uitkomst naar boven wordt afgerond tot een geheel getal. De aspirant-leden worden bij de bepaling van het aantal afgevaardigden buiten beschouwing gelaten;
  - c. De voorzitters van de partijcommissies, die zich bij verhindering kunnen laten vervangen door een ander commissielid;
  - d. Een aantal door het hoofdbestuur benoemde leden;
  - e. Overige leden, te weten de ereleden, de partijvoorzitter en de algemeen secretaris of hen, die hen vervangen, de voorzitters van de VVD-bestuurdersvereniging, of hen die hen vervangen, alsmede de voorzitter en de directeur van de prof. mr. B.M. Teldersstichting of hen, die hen vervangen.
- 35.2 Adviserend lid van de partijraad zijn:
- a. De overige leden van het hoofdbestuur;
  - b. De leden die zitting hebben in de Staten-Generaal en het Europees Parlement.
- 35.3 De door de jaarlijkse centralevergadering benoemde afgevaardigden leggen in de jaarlijkse centralevergaderingen volgend op die, waarin zij zijn benoemd, verantwoording af over het door hen gevoerde beleid.
- 35.4 Het aantal door het hoofdbestuur conform artikel 35.1. onder c. en d. benoemde leden mag tezamen niet meer zijn dan 25.
- 35.5 Indien zowel aan artikel 35.1. als aan artikel 35.2. rechten ontleend worden, prevaleert artikel 35.1.

ARTIKEL 36

ZITTINGSDUUR LEDEN PARTIJRAAD.

- 36.1 De leden van de partijraad, die door de centralevergaderingen worden benoemd, worden benoemd voor de tijd van drie jaar en zijn eenmaal terstond herbenoembaar. Elk jaar treedt eenderde of nagenoeg eenderde van deze leden af.
- 36.2 Een door de jaarlijkse centralevergadering benoemde afgevaardigde, die is gekozen ter vervulling van een tussentijds opgevallen plaats, treedt af in de jaarlijkse centralevergadering waarin die plaats volgens het rooster van aftreden ingevuld had moeten worden en is tweemaal herkiesbaar
- 36.3 Ingeval van vermindering van het aantal door de jaarlijkse centralevergadering te benoemen afgevaardigden wordt de zittingsduur van de zittende door de jaarlijkse centralevergadering benoemde afgevaardigden niet ingekort.
- 36.4 De door het hoofdbestuur conform artikel 35.1. onder d. benoemde leden van de partijraad hebben zitting voor een periode van drie jaar en zijn telkens dadelijk herbenoembaar.

ARTIKEL 37:

ORDE VAN DE VERGADERING PARTIJRAAD.

- 37.1 De voorzitter en de secretaris van de partijraad zijn de voorzitter van de VVD en de algemeen secretaris of zij, die hen vervangen.
- 37.2 Een vergadering van de partijraad wordt voorbereid door een agendacommissie.
- 37.3 Naast de voorzitter van de VVD heeft een drietal leden van de partijraad, te benoemen door de partijraad op voordracht van de voorzitter van de VVD, zitting in deze commissie. De algemeen secretaris is secretaris van deze commissie. In de vergadering van de partijraad zijn de kamercentralevoorzitters, alsmede de benoemde en de adviserende leden gemachtigd het woord te voeren. De voorzitter kan besluiten, dat ook andere leden van de VVD in de vergadering het woord mogen voeren.
- 37.4 De kamercentralevoorzitters of zij die hen vervangen en de benoemde leden van de partijraad hebben stemrecht; dit stemrecht is persoonlijk en niet overdraagbaar.
- 37.5 Bij reglement van orde, door het hoofdbestuur voor te stellen en door de partijraad vast te stellen, worden onder meer geregeld:

- a. De bevoegdheid tot indiening van voorstellen;
- b. De wijze van agendering;
- c. De wijze van verslaglegging;
- d. De wijze van vergaderen.

ARTIKEL 38: TAAKSTELLING EN BIJENROEPING PARTIJRAAD.

- 38.1 Voor behandeling van onderwerpen in de partijraad kan een reglement van orde door het hoofdbestuur worden voorgesteld. Dit reglement wordt vastgesteld door de partijraad.
- 38.2 De voorzitter roept de partijraad bijeen zo dikwijls hij dit wenselijk oordeelt, maar in beginsel vier maal per jaar.
- 38.3 Voorts roept de voorzitter de partijraad bijeen op verzoek van ten minste tien leden van de partijraad; indien aan zodanig verzoek niet binnen één maand na ontvangst ervan gevolg is gegeven, kunnen de verzoekers zelf tot die bijeenroeping overgaan en voorziet de vergadering indien nodig dan zelf in haar leiding.

ARTIKEL 39: COMMISSIES.

- 39.1 Het hoofdbestuur is bevoegd onder zijn verantwoordelijkheid bepaalde taakonderdelen te laten uitvoeren door partijcommissies, landelijke commissies of ad hoc commissies.
- 39.2 **Partijcommissies:**
  - a. Adviseren het hoofdbestuur alsmede de fracties van de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal en de VVD-leden van de fractie der Liberaal-Democraten in het Europese Parlement over vraagstukken, die tot hun werkterrein behoren;
  - b. De leden van de partijcommissies worden door het hoofdbestuur benoemd, nadat de besturen van kamercentrales in de gelegenheid zijn gesteld daartoe schriftelijk kandidaten voor te dragen;
  - c. Partijcommissies worden ontbonden op de dag van verkiezing van de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

39.3 Landelijke commissies:

- a. Adviseren het hoofdbestuur stelselmatig over vraagstukken die behoren tot het werkteerrein van het hoofdbestuur;
- b. De leden van de landelijke commissies worden benoemd door de kamercentrales;
- c. Een lid van het hoofdbestuur is (vice-)voorzitter van deze commissie.
- d. Als adviseur wordt toegevoegd een vertegenwoordiger van de VVD-bestuurdersvereniging, benoemd door het bestuur van deze organisatie.

39.4 Ad hoc commissies:

- a. Adviseren het hoofdbestuur incidenteel over vraagstukken, die behoren tot het werkteerrein van het hoofdbestuur;
- b. De leden van een ad hoc commissie worden door het hoofdbestuur benoemd.

39.5 De Scoutingcommissie

- a. De scoutingcommissie werft en begeleidt personen die in aanmerking komen om door de VVD te worden gekandideerd voor de Staten-Generaal en het Europees Parlement.
- b. De scoutingcommissie bestaat uit minimaal acht en maximaal tien leden, die door de jaarlijkse algemene vergadering voor één termijn van hoogstens vijf jaar worden benoemd; met inachtneming hiervan stelt de commissie een rooster van aftreden vast, waardoor ieder jaar ten minste één lid van de commissie aftreedt.
- c. Bij iedere kandidaatstelling voor Staten-Generaal of het Europees Parlement brengt de scoutingcommissie een gemotiveerd advies uit met betrekking tot nieuw te kandideren personen. Voorts brengt de commissie ten minste halfjaarlijks aan het hoofdbestuur rapport uit over haar werkzaamheden en bevindingen. De commissie kan voorts om advies worden gevraagd in alle gevallen waarin namens de VVD personen dienen te worden voorgedragen.

- 39.6 Het hoofdbestuur kan voor de werkwijze van de partijcommissies, landelijke commissies en ad hoc commissies nadere regels stellen.

HOOFDSTUK 7: GROEPEN.

ARTIKEL 40: BIJZONDERE GROEPEN.

- 40.1 Groepen van leden van de VVD, die zich voor een bepaald doel willen organiseren, regelen hun werkzaamheden volgens afzonderlijke statuten en/of huishoudelijke reglementen, die geen bepalingen mogen bevatten die in strijd zijn met de statuten en reglementen van de VVD en die vooraf de goedkeuring van het hoofdbestuur behoeven.
- 40.2 Indien zodanige groepen uitsluitend werkzaam zijn binnen een afdeling of een kamercentrale, treedt voor de goedkeuring van het hoofdbestuur de goedkeuring van het bestuur van de desbetreffende afdeling of kamercentrale in de plaats, waarbij in geval van verschil van opvatting het hoofdbestuur bindend uitspraak doet.
- 40.3 Zodanige groepen zijn bevoegd een eigen bestuur te benoemen.
- 40.4 De leden van deze groepen hebben geen andere bevoegdheden dan aan het lidmaatschap van de VVD zijn verbonden; zij treden niet in de openbaarheid of buiten de VVD op en mogen van hun leden geen geldelijke contributie vragen zonder voorafgaande toestemming van het hoofdbestuur dan wel het afdelings- of kamercentralebestuur.
- 40.5 Op de JOVD is van toepassing dat ook niet leden van de VVD zich onder deze organisatie kunnen verenigen.
- 40.6 Op de JOVD is het gestelde in artikel 40.4 niet van toepassing.

ARTIKEL 41: GESCHILLENCOMMISSIE VVD/JOVD.

- 41.1 Er is een geschillencommissie VVD/JOVD, bestaande uit één onafhankelijke voorzitter, twee VVD-leden, twee JOVD-leden, één plaatsvervangend lid van de VVD en één plaatsvervangend lid van de JOVD.
- 41.2 De twee VVD-leden en het plaatsvervangend lid worden door de algemene vergadering van de VVD benoemd. De twee JOVD-leden en het plaatsvervangend lid van de JOVD worden door de algemene vergadering van de JOVD benoemd. De

algemene vergadering van de VVD en JOVD benoemen beide de voorzitter. De voorzitter de leden en de plaatsvervangende leden worden voor een periode van drie jaar benoemd en zijn eenmaal herbenoembaar.

- 41.3 De geschillencommissie neemt kennis van geschillen tussen de VVD en de JOVD aangaande de uitvoering van het Protocol VVD/JOVD 1999. De hoofdbesturen van de VVD en JOVD zijn onafhankelijk van elkaar bevoegd om geschillen aangaande de samenwerking VVD/JOVD voor te leggen aan de geschillencommissie VVD/JOVD.
- 41.4 De uitspraak van de geschillencommissie VVD/JOVD is een dringend advies.
- 41.5 Het geschil wordt voorgelegd per aangetekende brief gericht aan de voorzitter van de geschillencommissie VVD/JOVD op straffe van niet ontvankelijkheid. De geschillencommissie VVD/JOVD doet uitspraak uiterlijk acht weken nadat zij van het geschil in kennis is gesteld. Zij kan deze termijn met telkens vier weken verlengen tot ten hoogste 24 weken.
- 41.6 De geschillencommissie VVD/JOVD is een onafhankelijk lichaam, dat geen verantwoording verschuldigd is aan de algemene vergadering van de VVD of JOVD of enig ander orgaan van de VVD of JOVD. Zij stelt zelf haar eigen werkwijze vast.

Vastgesteld door de algemene vergadering (103^e) te Rotterdam op 28 en 29 mei 1999. Gewijzigd door de algemene vergadering (104^e) te Assen op 19 en 20 mei 2000, de algemene vergadering (107^e) te Veldhoven op 12 en 13 april 2002, de algemene vergadering (114^e) te Veldhoven op 28 en 29 november 2003 en laatstleden door de algemene vergadering (116^e) te Noordwijkerhout op 26 en 27 november 2004.

VVD Algemeen Secretariaat
Laan Copes van Cattenburch 52
Postbus 30386
2500 GV Den Haag
Tel. 070 – 3613061
www.vvd.nl